

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAP's Forretningsudvalg fredag den 17. august 2007.

Mere end et Asmaa-problem

Opbakningen falder i meningsmålingerne, mens vi hastigt nærmer os et valg. Medlemmerne melder sig ud i hidtil uset tempo, efter en lang periode hvor langsom vækst har vekslet med markant vækst i medlemstallet. Mange medlemmer har stødt på venner, kolleger eller familiemedlemmer, som siger, at "nu vil de ikke stemme på Enhedslisten mere". De fleste vil sætte et enkelt ord, et enkelt navn på årsagen til krisen: Asmaa. Så meget er rigtigt, at meningsmålingerne faldt tydeligt i første fase af Asmaa-debatten omkring islam, tørklæder og håndtryk. Da medieomtalen døde ud, rettede meningsmålingerne sig til normalen igen, men da Asmaas udtalelser om modstandsbevægelserne i Irak kom i pressen i løbet af sommeren, var tendensen nedad igen tydelig i meningsmålingerne. Og det er den mest brugte begrundelse for udmeldelserne.

Men kan Enhedslistens aktuelle problemer alene henføres til personen Asmaa? Nej. Det bliver tydeligt, hvis vi ser nærmere på forløbet. Første fase af Asmaa-debatten var kompliceret. Den bestod dels af en reel diskussion om forholdet mellem religion og politik og mellem religiøst-kulturelt betingede levemåder og kønsdiskriminering. Men diskussionen i og uden for Enhedslisten blev lynhurtigt forkvaklet. Dels fordi Asmaas muslimske overbevisning pludselig fik nogle til at problematisere, om man overhovedet kan være socialist og religiøs samtidig, selv om problemet stort set aldrig har været rejst i forhold til kristne. Dels blev debatten inficeret af alle mulige vilde beskyldninger mod Asmaa. Derfor var det forståeligt, at flertallet på Enhedslistens årsmøde reagerede ved at bakke op om Asmaa og vælge hende som spidskandidat. Men selv om det var forståeligt, var det ikke klogt. Ingen af de delegerede kendte Asmaas synspunkter på ret mange områder. Asmaa var et ubeskrevet blad i Enhedslisten. Andre ubeskrevne blade har scoret pænt ved urafstemninger, men har selv valgt at gå efter en suppleantpost til Folketinget i stedet for en placering som spidskandidat. Enhedslisten havde været bedst tjent med, at Asmaa havde valgt den løsning. Enhedslistens valgte ledelse burde have overbevist hende om det. Kunne det ikke lade sig gøre, skulle årsmødet have besluttet det og om nødvendigt sendt sagen til ny urafstemning.

Anden fase har sandsynligvis skadet Enhedslisten mere, selv om den er meget mere enkel. Det handler om Asmaas udtalelse til støtte for modstandsbevægelserne i Irak: Bl.a. udtalte hun: "Det er også nødvendigt, at vi støtter f.eks. irakernes kamp mod besættterne. Det er i alt for høj grad lykkedes at stemple modstandsbevægelserne som terrorister. I bund og grund er de et udtryk for almindelige menneskers rimelige ønske om at få et bedre liv." Med udtalelserne ignorerede hun, at hovedparten af modstandsgrupperne er reaktionære og sekteriske. Hun tog reelt stilling ud fra

opfattelsen af, at ”vores fjenders (imperialismen) fjender er altid vores venner”. Det er et synspunkt, som eksisterer i Enhedslisten. Det blev fremført på årsmødet, og det blev stemt ned. I stedet vedtog årsmødet en udtalelse, hvor der bl.a. stod: ”Besættelsen har styrket stærkt reaktionære, islamistiske grupperinger, der sammen med tilhængere af det gamle regime, udgør næsten hele den væbnede modstand i Irak. Disse grupper står for mord på titusinder af irakiske civile, hvis eneste ”forbrydelse” var, at de enten tilhørte en anden islamisk hovedretning, at de var homoseksuelle, intellektuelle, palæstinensere, eller blot tilfældigvis befandt sig på det forkerte sted. Modstandsbevægelsen i Irak består af flere strømninger. Fra de stærkt reaktionære og religiøse kræfter, der kæmper for et fundamentalistisk Irak, til de progressive grupper, der yder aktiv modstand mod besættelsen både med militære og fredelige midler. Enhedslisten allierer sig med de dele af modstandsbevægelsen, der både kæmper imod besættelsen og kæmper for den irakiske befolknings ret til social, demokratisk og økonomisk udvikling.”

Med det udgangspunkt skulle sagen være nem at håndtere for Enhedslisten. Ledelsen og folketingsgruppen kunne have meldt klart ud. Når Asmaa erklærer sin støtte til modstandsgrupperne uden skelnen, og når hun ikke tager udgangspunkt i, at hovedparten er reaktionære og ikke værd at støtte, så udtrykker hun ikke Enhedslistens synspunkter. Hun udtrykker synspunkterne hos et mindretal. I Enhedslisten forventer vi, at vores udpegede repræsentanter fremlægger partiets synspunkter. I stedet valgte folketingsgruppen og forretningsudvalget at ”forsvare Enhedslisten ved at forsvare Asmaa”. De fokuserede på det basale faktum, at Enhedslisten naturligvis forsvare irakernes ret til at bekæmpe en ulovlig og imperialistisk invasion. Men dette forsøg på at sløre modsætningen mellem Asmaas synspunkter og Enhedslistens tvang dem ud i utroværdige forklaringer.

Enhedslistens aktuelle problemer kan altså ikke udelukkende forklares med Asmaas person, synspunkter og udtalelser. Det er også et politisk problem, at et mindretal er parate til erklære deres støtte til reaktionære fundamentalister, blot fordi de kæmper mod USA, Storbritannien og Danmark. Det er også et organisatorisk problem, fordi Enhedslisten ikke har en organisationsopfattelse, en indarbejdet praksis og en ledelse, der er i stand til at håndtere den slags problemer, så de ikke udvikler sig til kriser. Det politiske problem kan kun løses gennem politisk skoling, debat og kamp. Det organisatoriske problem må bl.a. løses ved én gang for alle at fastslå, at repræsentanter for Enhedslisten som hovedregel er forpligtede til at fremføre partiets vedtagne linje – om end de i nogle situationer kan nøjes med at understrege, at deres personlige synspunkter ikke er partiets. Det må derefter indgå i overvejelserne ved en kommende urafstemning og årsmødevalg, om de udpegede repræsentanter har levet op til dette. Det vil sjældent være et problem. De fleste repræsentanter for Enhedslisten ved det og handler efter det. At Asmaa ikke forstod det, understreger kun, at alle havde været bedst tjent med, at hun ikke var blevet valgt som spidskandidat på sidste årsmøde.

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAP's Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail, kan du bestille den ved at skrive til sap@sap-fi.dk.